

Pastoralteologisk konsultation om vigsel 28 aug 2009

Närvarande: 31 deltagare inklusive Karin Wiborn (ordförande) och Per Westblom (sekreterare)

Material som delades ut:

- *Lyda Gud eller människor?* Av Larsåke W Persson;
- Avsnittet om ”Vigsel” i handboken och dess SB-tillägg,
- Referat av Pastors- och församlingsrådets rekommendation angående akter för homosexuellt partnerskap,
- SB:s remissvar ang samkönat äktenskap,
- ”Könsneutrala äktenskap och vigsel” från Regeringskansliet.

Inledning och bakgrund

Läsning från Mark 7 ”Friheten i Kristus”, och bön.

Karin presenterade upplägget för dagen. Frågan idag är vårt förhållande till vigselrätten och den nya lagen om samkönade äktenskap, inte homosexualitet i sig.

För att ge en bakgrund fick emellertid Per berätta om hur Pastors- och församlingsrådet 1995 skrev en rekommendation till pastorer och ordförande inför den då aktuella partnerskapslagen. Författarna ställer sig tveksamma till akter för homosexuella och direkt avvisande när det gäller vigsel mellan homosexuella; det är inte teologiskt möjligt menar de.

I handboken nämns inget om akter för homosexuella, men frågan diskuteras i SB:s tillägg. Vår handbok är till skillnad från SMK:s inte antagen av Missionsstyrelsen och därför är ordningarna inte påbjudna, utan snarare förslag.

När förslaget om samkönad vigsel sändes ut på remiss till samfunden hölls *gemensamma överläggningar* där det framkom att det finns skillnader i synsätt, men också många gemensamma nämnare. SB och SMK gjorde identiska remissyttranden där man bl a framhöll att ”vigsel” och ”äktenskap” ska vara förbehållet man och kvinna men att man i övrigt är positiv till gemensam lag och civilrättsligt giftermål.

”Könsneutrala äktenskap och vigsel” från Regeringskansliet lästes och diskuterades. Vad betyder ”vigselordning”? Vilken vigselordning har SB? *SvK och SMK* har framhållit att de saknar en ”ordning” för könsneutrala äktenskap och har därför meddelat sina pastorer att de tillsvidare inte kan viga samkönade par.

Kammarkollegiet menar att en baptistpastor som förrättar en könsneutral vigsel håller sig inom lagens gränser, men samtidigt kan SB hävda att sådan vigsel saknar grund inom samfundet eftersom det inte finns någon "ordning" och då kan SB återkalla personens vigselrätt.

Karin berättade om vilken strategi hon haft hittills för dem som eventuellt skulle ringa och fråga om de får förrätta en samkönad vigsel. Hon konstaterar då att det ur SB:s synvinkel inte föreligger något hinder, men att man måste konsultera församlingen innan man förrättar vigsel.

Lagens krav måste uppfyllas men de är väldigt enkla. Frågan är: har samfundet några krav på vigseln?

Det ska vara en kristen vigsel; en gudstjänst; den måste innehålla förbön.

Referat från samtalet som följde

-Försöker samfundet komma undan ansvaret att ha en ordning och lägga över ansvaret på de enskilda församlingarna? Vigseln är en samfundsfråga.

-SB borde åtminstone deklarerera att församlingarna är suveräna att själva fatta beslut om huruvida den enskilda församlingen ska ha en ordning för vigsel av samkönade par eller inte.

- Vigseln är en sak mellan samfund och vigselförrättare i första hand; det är samfundet som äger vigselrätten och delar ut den. Därför är samfundets hållning viktig.

- När beslutades om ordningen för omgifte av frånskilda?

- En deltagare med tillhörighet i SMK tyckte det var intressant med denna betoning av församlingens frihet; SMK har ett beslut om att man får vänta tills kyrkostyrelsen har fastlagt en ordning.

- Farsta vill fatta beslut om att viga samkönade par och frågar när man ska göra det. Man har velat invänta denna dag, men där upplever man i alla fall att det är församlingens ensak inte samfundets.

- Vår trovärdighet inför kammarkollegiet kan komma att minska om frågor om vigselordning blir en fråga för den enskilda församlingen.

Jämförelse gjordes med frågan om öppet medlemskap. I det fallet var det en församling som införde en egen ordning som sen SB i en konferens fick komma att rätta sig efter. Det blev ett konferensbeslut om möjligheten att ha öppet medlemskap.

- Var det en baptistisk ordning bara för att det var så det skedde? Hade det inte varit bättre om saken hade diskuterats ordentligt och sedan lett till beslut.

För MK är det omöjligt att viga eftersom deras äktenskapssyn inte medger det.

Vad anser mötet att SB ska ge för riktlinjer?

Mötet formerades i samtalsgrupper som diskuterade "Vad tycker ni att samfundet ska ha för riktlinjer i den här frågan?"

Karin Wiborn frågade å församlingsrådets vägnar, vad rekommenderar ni att vi ska göra som samfund?

-En del pastorer har ingen församling att relatera till på samma sätt som församlingspastorer (sjukhus, fängelse, student m m). De behöver en tydlig ordning från samfundet.

-SB bör ge riktlinjer som pekar åt lite olika håll; detta är möjliga vägar, som man kan gå.

-Man bör få hjälp att samtala om frågan i församlingen så att det blir en process. Kanske ta fram ett material som hjälper oss att diskutera.

-Upplys församlingar och vigselförrättare att det nu är juridiskt möjligt att viga samkönade par.

-Huvudfrågan måste vara: är det förenligt med baptistisk ordning eller inte?

-Kan en baptistisk ordning existera utan att den har antagits av en gemensam konferens? Nej menade några. Vi behöver förankra frågan i församlingarna så att vi verkligen vet vad församlingarna tycker. Därefter kan vi gå till konferensen med ett förslag.

Någon uttryckte rädsla för ett konferensbeslut. Vi riskerar att få samma låsning som SMK. Det klarar inte vårt samfund.

Civilrättslig vigsel – uppföljning av konferensbeslut

Konferensen beslutade om avslag på motion om att återlämna vår vigselrätt. Konferensen var dock positiv till intentionen, men SB önskar att detta återlämnande inte sker ensidigt utan av alla samfund gemensamt och med en tydlig konsekvensanalys.

Diskussion: å ena sidan, vigsel är bra eftersom det ger anledning till samtal med människor – å andra sidan, den juridiska vigseln är inget vi ska ägna oss åt, oavsett vad SvK gör.

Karin bevakar frågan på SKR:s agenda.

SvK är en mycket stor och viktig aktör i denna fråga. Övriga frikyrkosamfund har lite olika åsikter. EFK utreder att återlämna vigselrätten under detta år.

Synpunkter:

- Civilrättslig vigsel är det enda rimliga i vårt samhälle, men det är otänkbart så länge inte SvK är med på tåget. Detta är dock även en politisk fråga som gäller kampen mot statskyrkan

- Vi borde inte låta andras beslut (SvK) styra våra egna övertygelser. Vi ska avstå vigselrätten, det borde vi gjort för länge sen, men inte just nu. Det kan nämligen tolkas som att vi smiter från den första frågan om samkönat äktenskap, därför är det olämpligt att lämna ifrån sig vigselrätten nu. Då blandas frågorna samman.

- Civilrättslig vigsel betyder inte att vi slutar med vigsel, alltså måste frågan om samkönad vigsel lösas i vilket fall som helst.

-Vigselrätten på 50-talet var ett hävdande av religionsfriheten. Så är det även idag hävdade en deltagare. Tvärtom menar andra. Det är ett dåligt argument för religionsfrihet, då vi befinner oss i en helt annan situation.

- Det är en kapitulation inför det sekulära samhället; vi vill vara en del av det offentliga samhället, inte göra saker och ting till privatsaker.

-Det är fullt tänkbart att vara borgerlig vigselförrättare och pastor. Det är f ö brist på borgerliga vigselförrättare.

-Det behöver fortfarande poängteras i förhållande till våra pastorer att vi inte har någon vigselplikt. Alla vet inte det.

-Hur långt gäller konferensens beslut om att vi ska sträva efter att få med alla? Det måste finnas en gräns för hur länge vi ska hålla på att driva detta innan vi fattar ett beslut.